

6227 RR

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Minister retour
met/onder opmerking
wel/niet ondertekend
dd: 10/15/15

Reeds per mail
ontvangen
Pris

RUBRICERING
Minister en Staatssecretaris

Directie Stelsel en
Volksverzekeringen
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Contactpersoon

nota

Korting AOW-ers in bezette gebieden

Akkoord SG/DG

959 2/13/r

Datum
11 mei 2015

Onze referentie
2015-0000124317

1 Status nota
Ter besluitvorming

2 Aanleiding

Via BZ ontvingen wij afgelopen donderdag het signaal dat een AOW-gerechtigde thans woonachtig in door Israël bezette gebieden de publiciteit had opgezocht. Haar AOW-pensioen werd gekort na verhuizing naar het bezette gebied. Deze korting is nu ongedaan gemaakt, omdat de mededeling over het 'nieuwe' beleid nog niet gepubliceerd was. In deze nota wordt ingegaan op deze casus, het beleid, wanneer de mededeling gepubliceerd kan worden en de communicatie.

Ik heb nu op 11 mei al
over juridisch
en op
10 mei!

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

Een jaar geleden heeft u voor een creatieve oplossing gekozen voor huidige AOW-ers in bezet gebied. Deze houdt in:

Bestaande gevallen, d.w.z. personen die reeds woonachtig zijn in bezette gebieden en 70% AOW-uitkering ontvangen, behouden het recht op de 70%-AOW uitkering. Argument hiervoor is gevonden in de Wvka (zie hierna). U heeft de SVB schriftelijk laten weten (juli 2014) dat nieuwe gevallen (na publicatie in de Staatscourant) in alle gevallen de 50%-uitkering krijgen. Dit kan betekenen dat een oorlogsgetroffene te maken krijgt met AOW-korting. Doordat publicatie nog niet heeft plaatsgevonden is ieder nieuw geval een bestaand geval. Vanaf moment van publicatie krijgen nieuwe gevallen 50%.

4 Kernpunten

Casus mevrouw

- 90-jarige mevrouw is begin 2015 verhuisd naar door Israël bezet gebied. Zij heeft naast een AOW-pensioen ook een uitkering op grond van de WUV/WUBO (oorlogsgetroffene). Bij de SVB was bekend dat mevrouw in 2015 het voornemen had te verhuizen naar bezet gebied.
- Vorig jaar heeft de SVB een brief van de minister ontvangen waarin staat dat hij voornemens is per 1 januari 2015 de beëindiging van de

Waarom geen signaal
waar is de politieke
sensibiliteit?

te hoge AOW-betalingen in de door Israël bezette gebieden op te nemen in de mededeling die bij de inwerkingtreding van de Wet herziening exportbeperking kinderbijslag (Whek) op grond van artikel 62a AOW moet worden gedaan in de Staatscourant.

- De SVB heeft vanaf 1 januari 2015 dit toegepast voor nieuwe gevallen, dus ook bij de verhuizing van de 90-jarige mevrouw. De korting op het AOW-pensioen van cliënte zou echter vrijwel geheel teniet worden gedaan door de aanvulling vanuit de WUV. Hierover is de betrokkene ook geïnformeerd.
- Na aandacht op de Israelische TV op donderdag 7 mei jl. is op vrijdag 8 mei jl. besloten om voor deze mevrouw een uitzondering te maken, omdat de mededeling in de Staatscourant nog niet gepubliceerd is.
- In de woordvoeringslijn is aangegeven dat de betrokkene vooraf niet bewust had kunnen zijn van de gevolgen van het verhuizen naar bezet gebied. SVB/SZW zal binnenkort aangepast beleid ten aanzien van gerechtigden in de door Israël bezette gebieden bekendmaken. Toepassing van het beleid zal vanaf het moment van bekendmaking plaatsvinden voor nieuwe gevallen.

Beleid met betrekking tot bezette gebieden

- Het feit dat bezette gebieden niet worden erkend als vallend onder de werking van (bilaterale) verdragen is staand Nederlands beleid. Dit houdt in dat AOW-uitkeringen voor een alleenstaande worden gebaseerd op een gehuwdenuitkering (50%). Reden: in landen waarmee geen verdrag is afgesloten, kan geen controle plaatsvinden op de uitkeringsvoorwaarden.
- Dit is in 2009 door toenmalig Minister Verhagen per blauwe brief bekrachtigd. Daarbij wordt aangegeven dat de regering gerechtigden die van plan zijn zich te vestigen in bezette Palestijnse gebieden goed kan informeren.
- In het kader van het handhavingsbeleid heeft in 2013 een periodieke risicoanalyse plaatsgevonden bij de SVB. Dit leidde tot 29 dossiers waarin betrokkenen een adres in Israël hebben opgegeven, dat afwijkt van het werkelijke adres. De werkelijke adressen bevinden zich in bezet gebied, en naar Nederlands beleid maakt dit geen deel uit van Israëliisch grondgebied. Daarbij dient aangetekend dat betrokkenen zelf wel ervaren in Israël woonachtig te zijn. Een deel van deze mensen had daardoor een alleenstaandenuitkering ontvangen terwijl zij op grond van de geldende regels (wonen in een niet-verdragsland) alleen recht hadden op een 50%-uitkering. Deels zijn deze mensen oorlogsgetroffenen.
- Halverwege 2014 is afgesproken dat de mensen die een alleenstaandenuitkering ontvangen deze mogen blijven houden om daarmee een inkomensachteruitgang te voorkomen. De grondslag hiervoor is gevonden in art. 62a AOW dat is opgesteld in het kader van de Wet herziening exportbeperking kinderbijslag (Whek) die per 1 januari 2015 in werking is getreden. Dit artikel bevat overgangsrecht voor de situatie van opzegging of wijziging van een verdrag of een daarmee gelijk te stellen situatie. Nieuwe gevallen zouden wel meteen een 50%-uitkering krijgen.
- Daarnaast zijn er nog twee aspecten die in het verlengde liggen van de alleenstaandenuitkering die ook relevant zijn:
 - a. Vastgesteld is dat de AOW-gerechtigden in bezet gebied inkomensondersteuning AOW ontvangen, terwijl ze daar geen

Directie Stelsel en
Volksverzekeringen
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Datum
11 mei 2015

Onze referentie
2015-0000124317

recht op hebben. De inkomensondersteuning AOW wordt namelijk niet uitgekeerd naar niet-verdragslanden. Deze situatie zal gehandhaafd worden voor de bestaande gevallen op basis van de overgangsregeling in artikel 62a AOW.

- b. Vastgesteld is dat het belastingverdrag Nederland-Israël niet op AOW-gerechtigden in bezet gebied van toepassing is. **Dat betekent dat de SVB loonheffing had moeten toepassen op de AOW. Deze situatie zal gehandhaafd worden voor bestaande gevallen, door de SVB de afdracht aan de Belastingdienst te laten verzorgen op basis van eindheffing. De SVB betaalt dus in feite de belasting voor deze groep.**

**Directie Stelsel en
Volksverzekeringen**
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Datum
11 mei 2015

Onze referentie
2015-0000124317

Mededeling

- Het tweede artikel van artikel 62a AOW verplicht tot mededeling van de minister in de Staatscourant van de beëindiging van de gelijk te stellen situatie. Deze mededeling moet nog geplaatst worden.
- Zodra de mededeling wordt geplaatst zal de SVB voor nieuwe gevallen het beleid uitvoeren dat AOW-uitkeringen voor een alleenstaande worden gebaseerd op een gehuwdenuitkering (50%). Tot dat moment gelden alle gevallen als bestaande gevallen die wel nog een 70%-uitkering kunnen krijgen.
- Nieuwe gevallen zijn te onderscheiden in drie groepen: 1. Mensen woonachtig in een bezet gebied die recht op AOW krijgen, omdat ze de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken, 2. AOW-gerechtigden die gaan wonen in een bezet gebied, 3. AOW-gerechtigden woonachtig in een bezet gebied die alleenstaand worden, omdat ze niet langer een partner hebben (bijvoorbeeld door overlijden).
- De mededeling kan gepubliceerd worden in de Staatscourant. Wij informeren u nog over de datum.
- Samen met de SVB wordt nog gekeken naar de communicatie aan de AOW-gerechtigden. Er wordt gekeken of (als de gerechtigde ook een uitkering op grond van de WUV/WUBO ontvangt) de communicatie beter op elkaar afgestemd kan worden. In veel (niet alle) gevallen is het namelijk zo dat een lagere AOW-uitkering wordt gecompenseerd , door een hogere WUV/WUBO. Het is aan te bevelen als beide berichten tegelijkertijd kunnen worden afgegeven door de SVB.

Woordvoeringslijn

Het AOW-pensioen in Nederland is vastgesteld op 50 procent van het minimumloon. Voor alleenstaanden geldt een hogere uitkering van 70 procent van het minimumloon. Wie buiten Nederland gaat wonen, krijgt het basisbedrag van 50 procent minimumloon. Reden is, dat we bij hen niet kunnen controleren of ze al of niet samenwonen.

Uitzondering hierop vormen landen waar Nederland een verdrag mee heeft. Door dat verdrag is ook daar na te gaan of iemand alleenstaand is of niet, waardoor ook daar het hele bedrag kan worden uitgekeerd.

Met Israël heeft Nederland een verdrag, waardoor geëmigreerde Nederlanders in dat land een volledig AOW-pensioen kunnen krijgen. Dat geldt niet voor de bezette gebieden.

Vorig jaar bleek dat het beleid ten aanzien van de bezette gebieden niet bekend is. Er is ook niet actief over gepubliceerd. Dat kon er toe leiden dat mensen die naar bezet gebied verhuisden vanuit Israël werden gekort, terwijl ze zich bij de verhuizing niet bewust waren van dit effect.

Daarom is er een overgangsjaar in het leven geroepen waarin er niet werd gekort.

Het is wel de bedoeling dat de regeling rond de bezette gebieden wordt genormaliseerd: dat ze op één lijn worden gesteld met andere gebieden waar geen verdrag mee is gesloten. Dat gebeurt voor nieuwe gevallen (dus mensen die actief naar het gebied verhuizen of die de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken) vanaf het moment dat hier over is gepubliceerd. De SVB zal dat ook actief uitdragen zodat mensen niet langer worden verrast.

**Directie Stelsel en
Volksverzekeringen**
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Datum
11 mei 2015

Onze referentie
2015-0000124317

Overigens krijgen erkende oorlogsgetroffenen een aparte oorlogsgetroffenenuitkering. Deze is onafhankelijk van de plek waar iemand woont. De uitkering is wel inkomensafhankelijk, dus in sommige gevallen zal die hoger worden als de AOW-uitkering omlaag gaat.

Indien gevraagd: Dit is geen nieuw beleid omdat Nederland nu anders aan kijkt tegen bezet gebied. Al sinds 2003 vallen de bezette gebieden niet onder de sociale zekerheidsverdragen. De uitzondering die tot nu toe is gemaakt, is uit coulance met mensen die niet bekend waren met de regeling.

Dese nota > met meer op de cvb,
- systemische afh. van gebied en andere
vwb

ll